

२०७६।१।२।६

प्रेस विज्ञप्ती

तत्काल रिहाईका लागि

कोरोनाभाइरस फैलिरहदा, कारागार तथा थुनुवा केन्द्रहरूमा जोखिममा रहेकाहरूलाई रिहाई गर्नु पर्दछ ।

कोविड-१९ ले विश्वभरिका जनसंख्यालाई धम्की दिने क्रममा विश्व स्वास्थ्य संगठनले नेपालमा संक्रमणको उच्च जोखिम रहेको चेतावनी दिएको छ । दुर्भाग्यवस, हाप्रो देशको थुनुवा केन्द्रहरू र कारागारहरूमा हुने भीडभाडहरूले बन्दीहरूलाई यस भाइरसको लागि विशेष जोखिममा राखेकोछ ।

नेपाल बार एसोसिएशनले हालसालै कोरोनाभाइरसको फैलावट कम गर्न अदालतहरू बन्द गर्न सुझाव दिएको छ । तर त्यस्ता आपतकालिन कदमहरूले नेपालको न्यायमा पहुँचको प्रतिबद्धतालाई प्रत्यक्ष खतरामा पारेको छ । देशको रक्षा गर्न हामीले तुरुन्तै अदालतहरू बन्द गर्ने गरि कदम चाल्दा, थुनामा रहेका जनताको आधारभूत अधिकारहरू जस अन्तर्गत आफ्नो स्वतन्त्रताको रक्षाको लागि बचाउ गर्न पाउने तथा शीघ्र र स्वच्छ सुनवाई समेतका अधिकारहरूमा खतरा पुग्न जान्छ । यस संकटको अवस्थामा, हामीले विश्वभरका न्याय प्रणालीहरूले चालेको पाइलाहरूबाट पछि हट्नु हुँदैन जसले मानव अधिकारलाई समर्थन गर्दै भाइरसको फैलावटलाई नियन्त्रण गर्न सक्रिय कदमहरू चाल्दैछन् ।

विश्वव्यापी प्रतिक्रियाहरूको अनुरूप, सार्वजनिक प्रतिरक्षक समाज नेपाल र दी इन्टरनेशनल लिगल फाउण्डेशन नेपाल संयुक्त रूपमा कोरोनाभाइरसको चपेटामा पर्ने जोखिममा रहेकाहरूलाई रिहा गर्न र नेपालको थुनुवा केन्द्र तथा कारागारमा रहेको अधिक भीडभाड घटाउन नेपाल सरकारसमक्ष तत्काल कदम चाल्न प्रस्ताव गर्दछ ।

- **थुनुवा केन्द्र, कारागारको जनसंख्या कम गर्न सबै कानुनी मार्गहरूको तुरुन्त प्रयोग होस् ।**

कारागारमा रहेका ६० वर्ष भन्दा माथि उमेरका र दम, मधुमेह, मुटु वा फोक्सो जस्ता अन्तर्निहित मेडिकल अवस्था भएका व्यक्तिहरू जो कोविड-१९ को कारण गम्भीर बिरामी वा मृत्युको बढी जोखिममा रहेका छन्, तिनीहरूलाई तुरुन्त रिहाईको लागि हामी आह्वान गर्दछौं;

साथै थुनुवा कक्षको भीडभाड घटाउन र अनुसन्धानका क्रममा थुनामा रहेकाहरूको सुरक्षाका लागि, अनुसन्धानकै क्रममा शंकित व्यक्तिहरू वा सानातिना वा समान्य मुद्दाका अभियुक्ताहरू जसबाट कुनै प्रकारको सार्वजनिक सुरक्षामा खतरा रहेको छैन, तिनीहरूलाई रिहाई गर्नका लागि पनि हामी आग्रह गर्दछौं;

यसका साथै कारागारमा रहेको भीडभाड घटाउनका लागि जहाँ सम्म सम्भव भए अभियुक्तलाई गरिने कैद सजायको विकल्पहरूलाई प्राथमिकता दिन र अर्को छ महिना भित्र रिहाईको लागि तय गरिएका सजाय पाएका व्यक्तिहरूलाई कैदबाट मुक्त गर्न पनि हामी आग्रह गर्दछौं ।

● सानातिना फौजदारी अपराधमा पक्राउ र अभियोजन स्थगन गरियोस्,

जिल्ला प्रशासन कार्यलय मार्फत सुनवाइ गरिने लगायतका सबै सानातिना अपराधहरूमा पक्राउ र कारबाही गर्ने कार्यलाई तत्कालै स्थगन गर्न पनि हामी नेपाल सरकारसमक्ष आग्रह गर्दछौं ।

● स्वच्छ तथा शिध सुनवाईको अधिकारको रक्षा गरियोस्,

संदिग्ध र आरोपित व्यक्तिको मौलिक मानव अधिकारको रक्षार्थ म्याद थपको सुनवाई, वन्दीप्रत्यक्षीकरण लगायतका सबै महत्वपूर्ण सुनवाईहरू जसले फौजदारी प्रकृतिका मुद्दाहरू स्वभाविक रुपमा शिध अधि बढाउन कानून व्यवसायीहरूलाई सक्षम राख्छ, त्यस्तालाई जारी राख्न हामी अदालत समक्ष अनुरोध गर्दछौं ।

● अधिक कठोर सेनेटरी प्रक्रियाहरू लागू गरियोस्,

अदालतका कर्मचारीहरू, माननीय न्यायाधीशहरू, अभियोजकर्ताहरू र कानून व्यवसायीहरूको जोखिम कम गर्न र सामाजिक दूरी, स्क्रीनिंग प्रक्रियाहरू र नयाँ थुनुवाहरू र बिरामी परेकाहरूको अलग-अलग अझ कडा सेनेटरी प्रक्रियाहरू कार्यान्वयन गर्न अदालतहरू, प्रहरी कार्यालयहरू, थुनुवा केन्द्रहरू, कारागार कार्यालयहरू समक्ष हामी आग्रह गर्दछौं ।

सार्वजनिक प्रतिरक्षक समाज नेपाल (PDS-Nepal) फौजदारी कसुरको आरोप लागेका गरिब र कमजोर व्यक्तिहरूलाई प्रतिरक्षा मार्फत स्वच्छ र प्रभावकारी न्यायमा पहुँच सुनिश्चित गर्ने लक्ष्य राखेको गैर-नाफामुखी एक नेपाली गैरसरकारी संस्था हो । PDS-Nepal दी इन्टरनेशनल लिगल फाउण्डेशन (ILF) को कार्यान्वयन गर्ने साझेदार संस्थाको रुपमा रहेकोछ । ILF कानूनी सहायताको लागि विश्वव्यापी रुपमा वकालत गर्ने अग्रणी संस्था हो र विश्वभरि फैलिरहेको कोरोनाभाइरस महामारीको कारण थुनामा रहेका व्यक्तिहरूको अधिकार र सुरक्षामा पर्ने खतराको यसले निरीक्षण गरिरहेको छ ।

(जेनिफर स्मिथ)

कार्यकारी निर्देशक

दी इन्टरनेशनल लिगल फाउण्डेशन (ILF)

(एकराज आचार्य)

अध्यक्ष

सार्वजनिक प्रतिरक्षक समाज नेपाल (PDS-Nepal)

